

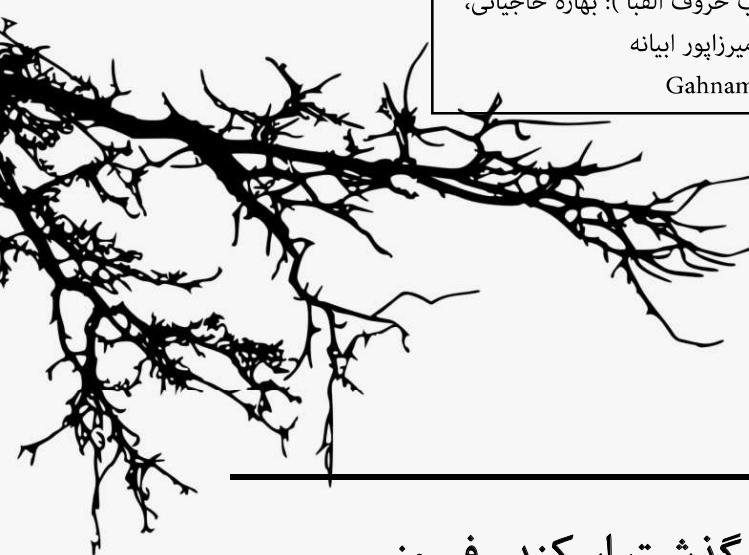
هیرکان

گاهنامه محیط زیست
شماره اول
اسفند ۹۸

«تقدیم به روح بزرگ اسکندر فیروز؛ پدر محیط زیست ایران»

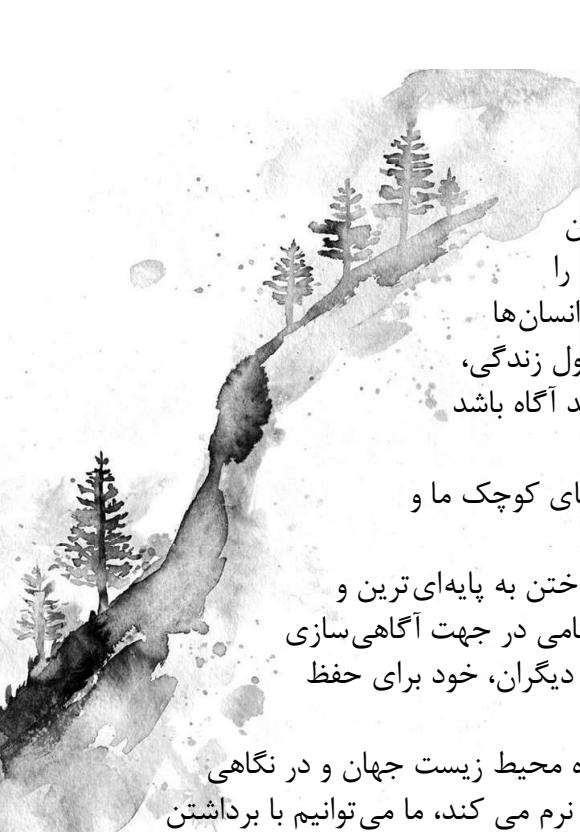

شناختن

صاحب امتیاز: مجمع اسلامی دانشگاه الزهرا
مدیر مستول: مهشاد فرقانی فر
سر دبیر: بهاره حاجیانی
طراحی جلد و صفحه آراء: طینین جویان
طراحی لوگو: ملیکا هادی
ویراستاران: مهشاد فرقانی فر، بهاره حاجیانی
هیئت تحریریه (به ترتیب حروف الفبا): بهاره حاجیانی،
مهشاد فرقانی فر، غزال میرزاپور ابیانه
Gahname.Hirkan@gmail.com

- سرگذشت اسکندر فیروز
- قدم اول: قاشق‌های پلاستیکی
- چی بپوشم؟
- از خودمان شروع کنیم!

سخن آغازین

بی شک فرهنگ و فهم چگونه زیستن
بخش قابل توجهی از شعور انسان‌ها را
تشکیل می‌دهد و در ارتباطات بین انسان‌ها
نقش به سزاگی دارد. هر فردی در طول زندگی،
بر جامعه خود موثر است؛ پس باید آگاه باشد
که چه اثری را باقی می‌گذارد.
تغییرات و اصلاحات بزرگ، از قدم‌های کوچک ما و
شما آغاز می‌شود؛

ما در این شماره سعی داریم با پرداختن به پایه‌ای ترین و
ساده‌ترین مسائل زیست محیطی، گامی در جهت آگاهی‌سازی
برداشته و به دور از توقع و انتظار از دیگران، خود برای حفظ
زمینمان تلاش کنیم.

گذشته از مشکلات بزرگی که امروزه محیط زیست جهان و در نگاهی
کوچک‌تر، ایران با آن دست و پنجه نرم می‌کند، ما می‌توانیم با برداشتن
قدم‌های کوچک‌تر و آهسته‌تر، به آرامی جامعه خود را به سمت
مسئولیت‌پذیرتر شدن هدایت کنیم.

زمین برای پدران ما نبود و برای ما نیز نیست، ما مهمانانی در این کره‌ی خاکی
هستیم و باید به قوانین محیط زیستی خود احترام بگذاریم.

نام هیرکان برگرفته از نام جنگل‌های حاشیه‌ی دریای کاسپین است که در
طول سال‌ها مورد بی‌مهری‌ها و صدمات جبران ناپذیری قرار گرفته است. نشان
مجله‌ی هیرکان شامل نوشته و تصویر است؛ تصویر ساده‌شده‌ی درختان این
منطقه که به صورت منفی درون نوشته قرار گرفته شده است و در معرض خطر
بودن این موزه طبیعی را نشان می‌دهد.

برقرار باشید و سبز

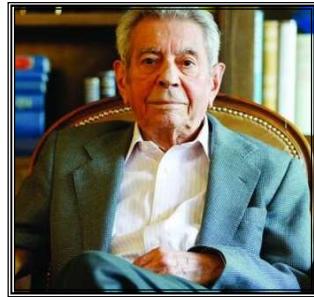
« اسفند ۹۸ »

سرگذشت اسکندر فیروز

بهاره حاجیانی

اسکندر فیروز، بنیان‌گذار و نخستین رئیس سازمان حفاظت از محیط زیست ایران بود که نقش بسیاری در آموزش، فرهنگ‌سازی و توانمندسازی جوامع بومی و محلی در حفاظت از زیست بوم ایران داشت و از او به عنوان پدر سازمان محیط زیست ایران یاد می‌شود.

***

وی ۱۶ مرداد سال ۱۳۰۵ در شیراز متولد شد. کودکی او هم‌زمان با جنگ جهانی دوم بود؛ از این رو برای مدتی به همراه خانواده‌اش ایران را ترک کرد. او در رشته‌ی مهندسی ساختمان تحصیل کرد، اما متوجه علاقه‌ی خود به رشته‌های منابع طبیعی شد. در نهایت پس از ۹ سال دوری دوباره به ایران بازگشت.

او دو دوره نماینده همدان و میانه در مجلس ملی بود، جایی که فرصت خوبی برای اقدامات محیط زیستی‌اش پیدا کرد.

در سال ۱۳۳۵ برای تأسیس «کانون شکار» از او دعوت شد و اسکندر قانون آن را در مجلس تصویب کرد. چند سال بعد نام آن به «سازمان نظارت بر صید» تغییر پیدا کرد و در نهایت به «سازمان حفاظت محیط زیست» تبدیل شد. او که در آن زمان نایب رئیس نخستین کنفرانس جهانی محیط زیست در استکهلم بود، دو سال بعد، یکی از مهم‌ترین قوانین محیط زیستی ایران با عنوان قانون «حفظ و بهسازی محیط زیست» را به تصویب رساند که هنوز هم در ایران اعتبار حقوقی دارد.

تجربه‌ی سفرها و شکارهای اسکندر فیروز به او نشان داده بود که تا چه میزان مناطق حفاظت‌نشده در انقراض گونه‌های زیستی موثر است.

از این رو سال ۱۳۴۹ ریاست کنفرانسی را در رامسر برعهده گرفت که درباره‌ی حفاظت از تالاب‌های مهم بین‌المللی به ویژه تالاب‌های زیستگاه پرندگان آبزی بود.

نتیجه‌ی این کنفرانس، تصویب کنوانسیون رامسر بود که به عنوان پیمان جهانی در حوزه محیط زیست معروف شد.

فیروز از اعضای هیات مدیره اتحادیه جهانی حفاظت محیط زیست (IUCN) بود و چندی پس از آن نایب رئیس این اتحادیه و عضو هیات امنای صندوق جهانی حیات وحش و طبیعت شد. او هم‌چنین به مدت ۷ سال دبیرکل موسسه گیاه‌شناسی ایران بود و تأسیس موسسه گیاه‌شناسی و باغ گیاه‌شناسی و نیز طرح محیط زیستی پرديسان را در کارنامه‌ی فعالیت‌های خود دارد. همه‌ی این اتفاقات در سال‌های قبل از انقلاب برای او رقم خورد.

با تلاش او مناطق چهارگانه تحت حفاظت ایران با نام‌های پارک ملی، اثر طبیعی ملی، پناهگاه حیات وحش و منطقه حفاظت شده تعیین شدند.

کتاب «حيات وحش ایران، مهره‌داران» که جایزه‌ی علم مهرگان را به خود اختصاص داد و «خاطرات، دو دهه تلاش برای حفظ طبیعت و محیط زیست ایران» از جمله آثار منتشر شده از اسکندر فیروز به شمار می‌روند.

فیروز در سن پنجاه سالگی که می‌توان گفت به پختگی در علم و مدیریت رسیده بود، از کار برکنار و مصلوب الاختیار شد و قطعاً اگر فرصت از او دریغ نمی‌شد، می‌توانست خدمات و میراث ارزنده‌تری به یادگار بگذارد. او همیشه با حسرت می‌گفت: «نگذاشتند کارم را در محیط زیست ایران به سرانجام برسانم». او در ۱۴ اسفند ۱۳۹۸ در سن ۹۸ سالگی چشم از جهان

گشود و اکنون به عنوان فردی از او یاد می شود که روزگار هرگز به او فرصت اتمام ایده‌ها و برنامه‌هایش را نداد.

او همواره برای محیط زیست نگرانی‌هایی داشت اما به آینده امیدوار بود. او اظهار داشت، محیط زیست باید تبلیغ شود و از کودکی به مردم آموزش داده شود. او معتقد بود، «هیچ چیزی در هیچ کشوری بالاتر از محیط زیست نیست. حیات انسانی، طبیعت، آب، حیوان، درخت و گیاه به یکدیگر متصل هستند. نمی توانید یکی از این عناصر را خراب کنید و انتظار داشته باشید محیط زیست خدشه دار نشود.»

اسکندر فیروز به اندازه‌ی توانش کوشید تا در داخل کشور، هموطنانش را که طبیعت، مفهومی بیش از شکارگاه برایشان نداشت را با محیط زیست آشنا کند و آشتی بدهد.

فراموش نکنیم که اسکندر فیروز بخشی از این کارها را زمانی انجام داد که در ابتدا برای او حکم اعدام صادر شده بود اما پس از لغو این حکم، در نهایت ۶ سال و ۷ ماه از عمرش را در زندان گذراند. دورانی که می توانست با توجه به تجربیاتش در زمینه‌ی محیط زیست بسیار مفید واقع شود اما او به جای قهر با کشور و انتقام‌جویی، به راه خود ادامه داد. همین یک نکته شاید برای نشان دادن ارادت و عشق او به ایران کافی باشد....

قدم اول: قاشق‌های پلاستیکی

مehshad فرقانی فر

آلودگی ناشی از پلاستیک در حال حاضر یکی از بزرگ‌ترین نگرانی‌های محیط زیستی است. در سال‌های اخیر آگاهی‌سازی و فرهنگ‌سازی‌های بیشتری پیرامون این قضیه صورت گرفته است؛ پلاستیک به دلیل کاربردهای بسیاری که دارد، طرفداران زیادی داشته و استفاده‌ی بیش از حد از آن تقریباً تبدیل به فرهنگ و عادات روزمره‌ی ما شده است.

می‌دانستید:

- * صنعت پلاستیک سالانه ۴۰۰ میلیون تن پلاستیک تولید می‌کند که از این بین تنها ۹ درصد آن بازیافت می‌شوند.
- * در هر ثانیه، ۲۰ هزار بطری پلاستیکی خریداری می‌شود که کمتر از نیمی از آن‌ها جمع‌آوری می‌شوند!
- * طبق اعلام اداره‌ی ملی اقیانوسی و جوی آمریکا، ۴۵۰ سال طول می‌کشد تا بطری پلاستیکی از نظر زیستی تجزیه شود. (یعنی تقریباً هر بطری که تاکنون تولید شده، هنوز در اطراف ما سرگردان است).

به طور خلاصه، می‌توانیم ادعا کنیم پلاستیک‌ها تقریباً تجزیه‌ناپذیرند! پلاستیک دارای آلاینده‌های سمی است که به محیط زیست ما آسیب می‌رساند؛ گذشته از این، با تجمع پلاستیک‌ها رفته رفته زمین به یک سطل زباله بزرگ

تبديل می شود که با گذشت زمان شاید دیگر جایی برای ما و نسل های آینده نباشد.

* دانشمندان پیش بینی کردند که تا سال ۲۰۵۰، تعداد پلاستیک در اقیانوس ها از تعداد ماهی ها بیشتر خواهد بود.

* جهان در ۱۰ سال گذشته، نسبت به کل ۱۰۰ سال گذشته پلاستیک بیشتری تولید کرده است!

شاید با خودتان بگویید: "ما که پلاستیکی مصرف نمی کنیم" و یا "حجم مصرفی پلاستیکی من یک نفر قطعاً دنیا رو تحت تاثیر قرار نمیده!"

ولی در واقع ما در قبال تک تک این پسماند ها مسئولیت داریم، و هر کدام از این پلاستیک ها چه در ابعاد بزرگ مثل تولیدات صنعتی و چه در ابعاد کوچک مثل یک قاشق یا نی پلاستیکی می توانند سرنوشت خود و آیندگان را دچار تغییر کنند.

* ممنوعیت استفاده از کیسه های پلاستیکی در نیویورک از اول مارس ۲۰۲۰.

گذشته از نگاه به عملکردهای کشورهای جهان اولی در راه بهبود و اصلاح تولید و مصرف پلاستیک کمتر، شاید بهتر باشد نگاهی هم به خودمان بیاندازیم. ما چه میزان در اصلاح این دغدغه جهانی نقش داریم؟

احتمالاً در ابتدا اکثریت ما، یکدیگر و یا مسئولین را مقصراً دانسته و تقصیرات را بین دیگران تقسیم می کنیم؛ با کمی درنگ متوجه خواهیم شد که ما می توانیم وظیفه خود را در جامعه ای کوچک تر مانند دانشگاه، خانه... ایفا کنیم. الز Hera به عنوان یک

جامعه‌ی کوچک، باید در مسیر این اصلاحات قرار گیرد و قطعاً این مسیر جز با تلاش‌های ما، دانشجوها، امکان پذیر نیست. ما به عنوان دانشجو وظیفه داریم، دغدغه‌ی حل این موضوع را به دانشگاه آورده و در راه اصلاح آن تلاش کنیم.

یکی از موضوعاتی که احتمالاً توجهی همه شما را به خود جلب کرده، داستان مجھول قاشق‌های پلاستیکی است. برخلاف عادات دانشگاه‌های دیگر در مورد استفاده از قاشق‌های فلزی، الزهرا ظاهراً اعتقادی به این امر ندارد!

بعد از اشاره کوچکی به مضرات پلاستیک برای محیط زیست و سعی در دوستدار محیط زیست بودن، به نظرم کمترین کاری که در قدم اول می‌توان انجام داد جایگزین کردن قاشق‌های فلزی و اصلاح این موضوع است.

صرف نظر از هزینه‌های که هر روز دانشجویان باید در قبال این امر متحمل شوند، با کمی حساب و کتاب ساده متوجه خواهیم شد، این مسئله در دراز مدت که هیچ، حتی در طی یک هفته نیز می‌تواند آمار بالایی از مصرف پلاستیک را به ما نشان دهد.

امیدواریم با پیگیری و همکاری دانشجویان برای این مسئله به ظاهر کوچک، اما مهم، تدبیری پیشه کنیم و برای بهتر شدن

جامعه کوچک خود قدم درستی برداریم.

حالا چی بپوشم...؟

بهاره حاججانی

آیا هنگام خرید لباس به این فکر کرده‌اید که این تعداد لباس، با مدل‌های متنوع و با این سرعت چگونه تولید می‌شوند؟ یا حتی از خود پرسیده‌اید که در این زمان به این لباس‌ها نیازی دارم یا نه؟ به شما این اطمینان را می‌دهم که در ۸۰ درصد مواقع، واقعاً به آن لباس نیازی نداشته‌اید ولی توان مقاومت در برابر تنوع و زرق و برق فروشگاه‌ها را ندارید و اقدام به خرید می‌کنید!

«فست فشن» یا «مد سریع» به شرکت‌های تولید پوشاسکی گفته می‌شود که با تولید سریع و سرسام آور لباس‌های ارزان، ترند و یا نمونه‌های کپی شده از کت واک‌ها، سعی دارند به سود بیشتری بررسند و شما را به مشتری دائمی خود تبدیل کنند.

احساس نیاز به خرید، هدف اصلی این شرکت‌هاست که تنها با ورود شما به این فروشگاه‌ها ایجاد نمی‌شود. رسانه‌ها، تبلیغات، سلبریتی‌ها، شبکه‌های اجتماعی و... به صورت ناخودآگاه در شما تأثیر می‌گذارند و یا حتی زمانی که شما دوستان خود را با لباس‌های مختلفی در محل کار، مهمانی‌ها، دانشگاه و... می‌بینید، شما هم تمایل پیدا می‌کنید که با مد روز پیش بروید.

اچ ان‌د ام (H&M)، قدیمی‌ترین برنده است که در زمینه‌ی تولید محصولات مد سریع فعالیت می‌کند. این برنده اروپایی در سال ۱۹۴۷ فعالیت خود را در سوئد شروع کرد. بعدها برندهای دیگری مانند برنده اسپانیایی زارا (Zara) هم به صنعت فست فشن وارد شدند. سیاست کلی این شرکت‌ها، تولید و فروش محصولات تنها

به مدت دو هفته (!!!) است.

پس از آن برندهای دیگری از جمله منگو (Mango) در اسپانیا، گپ (Gap) و تارگت (Target) در آمریکا، میس گاید (Missguided) در انگلستان، بنتون (Benetton) در ایتالیا، فوراور ۲۱ (Forever 21) در کره جنوبی، نیولوک (New Look) و تاپ شاپ (topshop) در بریتانیا و... راه خود را به این صنعت باز کردند.

آسیب و صدمه‌ای که این صنعت به جامعه انسانی وارد کرده است، موجب می‌شود مشتریان نیز برای جانماندن از غافله‌ی مد و فشن، سعی کنند با جریان تند و سریع تغییر مدد، خود را هماهنگ کنند. در نتیجه، کمد لباس‌هایشان با انبوه‌ی از پوشاك بی‌کیفیتی پر می‌شود که نه جنس خوبی دارند و نه می‌توان از آن‌ها در بلند مدت بهره گرفت. در واقع، برندهای فست فشن ذهن و احساس مخاطب را طوری تربیت می‌کنند و عادت می‌دهند که مدام به سوی خرید تشویق شود و چیزهایی را به کم‌دش اضافه کند که ضروری نیستند.

؟؟ با افزایش سرعت و مقدار تولید این لباس‌ها چه بر سر محیط زیست می‌آید؟؟

مقدار آب مصرفی:

پنبه و کتان از جمله گیاهانی هستند که برای پرورش آن‌ها به آب زیادی نیاز است. گفته می‌شود برای تولید یک دست تیشرت و شلوار جین نزدیک به ۲۰,۰۰۰ لیتر آب و برای تولید یک جفت کفش چرم تقریباً ۸,۰۰۰ لیتر آب نیاز است؛ با کمی تأمل متوجه می‌شویم که ۲۰,۰۰۰ لیتر آب معادل ۴۰,۰۰۰ بطری آب معدنی کوچک است، ۴۰,۰۰۰ بطری فقط برای تولید یک دست تیشرت و شلوار جین !!

آب مصرفی در تولید پارچه به حدی است که در ازبکستان، استفاده از آب دریای آرال در تولید پنبه باعث خشک شدن آن بعد از حدود ۵۰ سال شده است و دریای آرال که زمانی یکی از چهار دریاچه بزرگ جهان بوده، اکنون تنها یک بیابان و چند

حوضچه‌ی کوچک است.

سال ۲۰۱۵ تنها این صنعت ۸۰ میلیارد متر مکعب آب آشامیدنی مصرف کرده‌است که این مقدار معادل میزان آبی است که برای پر کردن ۲۳,۰۰۰ استخر استاندارد برای المپیک مصرف می‌شود.

آلودگی آب‌ها:

استفاده از رنگ‌های ارزان و شیمیایی سمی باعث شده‌است که صنعت فست فشن یکی از صنایع آلوده‌کننده‌ی آب‌های پاک بعد از صنعت کشاورزی به حساب آید. از آن جایی که خیلی از رنگ‌های مورد استفاده در این صنعت ارگانیک نیستند و و به صورت صنعتی تولید می‌شوند، آلودگی زیادی را وارد طبیعت می‌کنند.

آلودگی هوا:

عجبی به نظر می‌رسد اما، میزان گازهای گلخانه‌ای که صنعت مدد تولید می‌کند، از مجموع میزان گازهای گلخانه ای صنعت کشتی رانی و هوایپیمایی بیشتر است. صنعت مدد مسئول ۱۰ درصد از انتشار کربن جهان است و براساس گزارش سال ۲۰۱۷ بNIAD الن مک آرتور، اگر به مسیر فعلی خود ادامه دهد، این سهم از بودجه کربن می‌تواند تا سال ۲۰۵۰ به ۲۶ درصد برسد.

آلودگی خاک:

استفاده از آفت‌کش‌های سمی برای کشت پنبه خطرات خشک سالی و آلودگی ناشی از سموم را به همراه دارند و کیفیت خاک های حاصل خیز را بسیار کاهش می‌دهند. به طور کلی بیش از ۸,۰۰۰ ماده شیمیایی مضر در صنعت مدد و پوشاش کاربرد دارند که مقصد نهایی تمام این مواد، خاک، آب‌های زیرزمینی و آب‌های جاری است.

تولید مواد تجزیه‌ناپذیر:

شیستن لباس‌ها، سالانه ۵۰۰,۰۰۰ تن میکرو الیاف را به اقیانوس ها آزاد می‌کند (معادل ۵۰ میلیارد بطری پلاستیکی) که بسیاری از این الیاف پلی استر هستند و در اقیانوس ها تجزیه نمی‌شوند. استفاده از پارچه‌های ارزان قیمت مانند پلی استر،

به عنوان یکی از مشتقات سوختهای فسیلی، خود یکی از عوامل گرم شدن زمین است. این نوع الیاف باعث افزایش پلاستیکهای تجزیه ناپذیر در سطح زمین شده است.

احتمالاً بگویید پارچه های پنبه ای می توانند بهترین جایگزین الیاف پلی استر باشند، اما متأسفانه باید گفت الیاف طبیعی مانند

پنبه نیز مشکلات زیادی برای زمین و موجودات زنده ایجاد می کنند.

دانه های دست کاری شده پنبه، سم پاشی های بی رویه مزارع پنبه و... باعث رشد عجیب نواقص مادرزادی و سرطان در ساکنین مناطق کشت پنبه در هند شده است. به گونه ای که گفته می شود در ۱۵ سال اخیر ۲۵۰ هزار نفر از زارعین پنبه در هند خودکشی کردند.

تولید و تولید و تولید...

حجم تولیدات انبوه این صنعت به اندازه ای است که در هر ثانیه تقریباً ۲,۵۳۶ تکه لباس توسط فست فشن ها تولید می شود که در این میان، ۲۰ درصد لباس ها بیش از یک بار پوشیده نمی شوند و بیش تر لباس ها به طور میانگین تنها ۷ بار پوشیده می شوند. تنها در آمریکا سالانه بیش از ۱۰,۵ میلیون تن لباس به مخازن زباله ریخته می شود که این مقدار یعنی ۳۰ برابر سنگین تر از ساختمان امپایر استیت نیویورک...

امروزه ما در دوره‌ی مصرف‌گرایی زندگی می‌کنیم. دوره‌ای که بیش تر مصرف کردن، تبدیل به ارزش شده است و کمپانی های بزرگ با استفاده از حراج های وسوسه انجیز و با عوض کردن سریع ترندها، ما را به بیش تر خرید کردن تشویق می کنند. طراحان مد باسابقه دنیا مانند ویوین وود (Vivienne Westwood)، دیدگاه ارزشمندی نسبت به مد دارند. آن ها می گویند: «کم تر خرید کنید، درست انتخاب کنید و مدتی طولانی لباس را بپوشید.»

علاوه بر اینکه با کنار گذاشتن فست فشن مصرف‌گرایی رایج در جوامع کنونی به شدت کاهش پیدا خواهد کرد، از عاقب مخرب این صنعت در ایجاد آلودگی‌های زیست محیطی نیز جلوگیری می‌شود و نظام سواستفاده از کارگرانی که با دستمزدهای اندک برای برندهای بزرگ کار می‌کنند، برچیده خواهد شد.

حال از شما می‌خواهم که بعد از خواندن این مطلب سری به کمد لباس‌هایتان بزنید. بدون شک لباس‌های زیادی هستند که مدت زیادی از آخرین باری که آن‌ها را پوشیده‌اید می‌گذرد؛ چه بسا در این میان هستند لباس‌هایی که قابلیت اهدا کردن دارند و می‌توانند برای فرد دیگری قابل استفاده باشند... تنها کافیست کمی بیشتر به سبک زندگی و عادت‌های غلطمان بیاندیشیم.

از خودمان شروع کنیم!

غزال میرزاپور

چقدر به تفکیک زباله‌ها اهمیت می‌دهیم؟ زمان دور ریختن زباله به علامت و نوشته‌ی روی سطلهای نگاه می‌کنیم؟ چند سالی هست که در مکان‌های عمومی سطلهای رنگی با اشکال مختلف دیده می‌شوند؛ هر کدام آن‌ها حامل پیامی برای ما است و ما ماتسافانه بی‌توجهه از کنار هر یک عبور می‌کنیم. اصلاً چرا راه دور برویم؟ همین دانشگاه خودمان! چند درصد از ما حواسمن به این سطلهای است؟ برایمان تفاوتی دارد که پوست موز خود را در سطل کاغذ بیاندازیم یا سطل زباله‌های تر؟ چند نفر از ما بطری‌های دوغ و نوشابه مان را بعد از خوردن در سطل مخصوص پلاستیک می‌اندازیم؟ آیا تا به حال سطل مخصوص نان خشک را اصلاً دیده اید؟ در حالی که ۹۰ درصد دانشجوها از وجود آن بی‌خبرند، باید گفت که سطل نان خشک درست بعد از زمین چمن قرار گرفته است ولی اگر نگاهی به داخل آن بیاندازید متوجه خواهید شد که هر چیزی در آن دیده می‌شود به جز نان خشک! وقتی که حرف از ایجاد تغییر به میان می‌آید و یا زمانی که مشکلات و کم و کاستی‌ها مطرح می‌شوند، همه یکدیگر را مقصراً دانسته و سرزنش می‌کنند. اما باید به یاد داشته باشیم، قبل از این که فرد دیگری را سرزنش کنیم، نگاهی به خودمان بیانداریم! من برای بهتر شدن چه گامی برداشته ام؟ با کمی دقیق به محیط پیرامونمان می‌توانیم انواع سطلهای زباله را بشناسیم و متوجه شویم چقدر بی‌تفاوت به انواع آن،

زباله‌های خود را به اولین سطلی که می‌رسیم، می‌اندازیم.
سطل‌های زباله به طور کلی به دو دسته‌ی سطل مخصوص
زباله تر و سطل مخصوص زباله خشک، تقسیم‌بندی می‌شوند؛
زباله‌های خشک شامل: کاغذ، پلاستیک، اجسام شیشه‌ای و
فلزی می‌باشند و هر یک می‌توانند سطل مخصوص و
جداگانه‌ای داشته تا تفکیک زباله از محل تولید آن آغاز شود.
زباله‌های ناشی از مواد غذایی در دسته‌ی زباله‌های
تر قرار می‌گیرند که یک مورد قابل تفکیک در
این گروه، سطل‌های مخصوص نان خشک می‌باشد.
ما می‌توانیم با رعایت ساده ترین و آسان ترین نکته
ها به زندگی خودمان و دیگر موجودات که حق برابری
برای بهره بردن از این محیط دارند کمک کرده باشیم.
مگر چند ثانیه زمان نیاز است تا نگاهی به زباله‌ی در دستمان
و برچسب روی سطل بیاندازیم؟ بسیار وقت گیر است؟ یا ما بسیار
مشغول هستیم و لحظه‌ای فرصت سرخاراندن نداریم؟ حال شاید
شما به این فکر کنید که بازیافت چه تاثیری در زندگی ما دارد؟!
«زباله» یا «مواد زائد» از جمله بحث‌های داغ این
روزها در سطح جهان می‌باشد. کشورهای پیشرفته
به دنبال بهترین راه برای استفاده از طلای کثیف می‌باشند.
برای مثال کشور آلمان که در گذشته رکورد دار تولید زباله
بوده است، امروزه زباله‌هایش کفاف صنعت بازیافت پیشرفته‌اش
را نداده و از سایر کشورها آن را وارد می‌کند. تاثیری که بازیافت
زباله در صرفه‌جویی در انرژی و مواد خام دارد قابل انکار نیست.
کلام آخر اینکه هر کدام از ما دوست‌دار محیط‌زیستی هستیم
که به ما فرصت زندگی بخشیده‌است و زمانی که عنوان
دانشجو را یدک می‌کشیم ولی قدم کوچکی در مسیر فرهنگ
سازی برنامی داریم، چطور می‌توانیم مدعی این دوستی باشیم؟

باید از خودمان شروع کنیم!

«مجله‌ی هیرکان میزبان برگه‌های باطله‌ی شماست.
ازتون می‌خوایم اگه نیازی به برگه‌های باطلتون
(در ابعاد A۴ یا A۳) ندارید، اون ها رو به ما
بسپارید تا ما دوباره ازشون یک اثر دیگه خلق
کنیم و تو چاپ شماره‌های بعدی ازشون کمک
بگیریم.

Gahname.Hirkan@gmail.com

